

Acord

del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de composició del Consell d'Educació de Catalunya.

L'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern estableix que la tramitació d'un projecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de Llei corresponent.

L'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de Llei ha de contenir una memòria preliminar, i n'estableix el contingut.

Per tot això, a proposta del conseller d'Educació, el Govern

Acorda:

Aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de composició del Consell d'Educació de Catalunya, que s'adjunta com a annex.

Annex

Memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de composició del Consell d'Educació de Catalunya

1. Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.

A) Context en el qual s'impulsa la iniciativa

La Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, va configurar els organismes de participació, consulta i assessorament en la programació general de l'ensenyament no universitari de Catalunya: el Consell Escolar de Catalunya, els consells escolars territorials i els consells escolars municipals.

L'article 131.2.a) de l'Estatut d'autonomia de Catalunya disposa que és competència de la Generalitat "la regulació dels òrgans de participació i consulta dels sectors afectats en la programació de l'ensenyament en el seu territori".

L'article 171 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LE) regula el Consell Escolar de Catalunya com "l'organisme superior de consulta i de participació dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit de l'Administració de la Generalitat".

D'acord amb l'article 171.2 LE, són funcions del Consell Escolar de Catalunya:

- a) Garantir la participació efectiva dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari, que ha de comprendre la programació de l'oferta dels llocs escolars.
- b) Atendre les consultes preceptives a què fa referència l'apartat 3.
- c) Qualsevol altra que li sigui atribuïda per disposició legal.

Així mateix, segons l'article 171.3 LE s'ha de consultar preceptivament el Consell Escolar de Catalunya sobre:

- a) Els avantprojectes de llei i els projectes de disposicions generals de l'àmbit educatiu que ha d'aprovar el Govern o el conseller o consellera titular del Departament.
- b) La programació de l'oferta educativa del Servei d'Educació de Catalunya.
- c) Les normes generals sobre construccions i equipaments escolars.
- d) Les actuacions generals dirigides a millorar la qualitat de l'ensenyament i a millorar-ne l'adequació a la realitat social de Catalunya, i les dirigides a compensar les desigualtats i les deficiències socials i individuals.
- e) Els criteris de finançament de la prestació del Servei d'Educació de Catalunya.
- f) Les bases generals de la política de beques i d'ajuts a l'estudi.

El mateix article disposa, també, que el Departament d'Educació pot sotmetre a consulta al Consell Escolar de Catalunya altres aspectes de la regulació del sistema educatiu no inclosos a l'apartat 3 (art. 171.4), que el Consell pot formular per iniciativa pròpia propostes al Departament d'Educació sobre qüestions relacionades amb la qualitat de l'ensenyament (171.5), i s'estableixen també altres previsions pel que fa al règim de funcionament.

Pel que fa a la composició del Consell, l'article 171.6 LE estableix que s'ha d'establir per llei.

Finalment, la Llei d'educació va derogar la Llei 25/1985, del 10 de desembre, dels consells escolars, si bé, la disposició transitòria primera determina que "La fórmula de composició del Consell Escolar de Catalunya es manté fins al finiment del termini de desplegament d'aquesta llei", previst al juliol de 2017.

B) Identificació del problema

La pràctica de la participació propiciada per la Llei 25/1985, del 10 de desembre, esmentada ha estat manifestament profitosa i, en aquest sentit, és indubtable la contribució del Consell Escolar de Catalunya a l'intercanvi de parers entre els membres, al debat constructiu i a la millora de la normativa educativa. La constant cerca del necessari consens ha presidit el funcionament del Consell, que, al seu torn, ha facilitat punts de trobada entre els diferents sectors que el componen i entre aquests i l'Administració educativa.

Tanmateix, des de l'aprovació de la Llei 25/1985, del 10 de desembre, el món educatiu ha canviat considerablement: han estat aprovades noves lleis educatives, s'han estès els ensenyaments obligatoris i postobligatoris, i els canvis en el sistema educatiu en el seu conjunt han estat evidents, com també ha canviat notablement la societat catalana.

Després de més de trenta anys transcorreguts des de la creació del Consell Escolar de Catalunya (CEC) i atesa la necessitat d'establir la composició d'aquest òrgan consultiu d'acord amb la Llei d'educació, es considera que és un bon moment per plantejar una reflexió sobre la conveniència de modificar la composició del CEC per actualitzar-la, tenint ben presents l'experiència de tot aquest temps i les transformacions que s'han produït en el món educatiu.

En diversos documents del Consell que proposaven reformes en l'organització i el funcionament de l'òrgan es va assenyalar la necessitat de revisar la composició del Consell d'acord amb la seva funció d'òrgan superior de consulta i participació i en coherència amb la realitat de la comunitat educativa del país.

Un aspecte molt important seria obrir la participació a nous sectors relacionats amb l'àmbit educatiu que no es van tenir en compte o que no existien encara quan es va formalitzar la composició primera del Consell, i que poden contribuir a enriquir notablement els debats i els estudis.

A la vegada, és important estudiar si cal donar resposta a les peticions que s'han rebut al llarg dels anys d'entitats, organismes i associacions que volen formar part del CEC, i que no han pogut ser ateses per la regulació tancada que la llei establia.

2. Objectius de la iniciativa.

A la vista de les consideracions a les quals s'ha fet referència al punt 1, els objectius de la iniciativa són:

- Donar compliment a la Llei 12/2009, de 10 de juliol, que estableix que la composició del CEC ha de regular-se per llei i preveu un termini de 8 anys des de la seva publicació per fer-ho
- Adequar normativament la composició del CEC a la realitat de la comunitat educativa del país, amb la incorporació d'entitats i institucions no representades en l'actual normativa reguladora
- Establir mecanismes per afavorir la flexibilització de la composició i adequar el funcionament del CEC a la realitat de la comunitat educativa catalana.

En aquest sentit, es considera que la nova llei de composició del Consell Escolar de Catalunya s'hauria de fonamentar en criteris de flexibilitat, obertura i actualització, de manera que enumerés els sectors que l'han d'integrar, amb una àmplia representació qualitativa de la comunitat educativa i dels àmbits socials relacionats amb els nivells educatius no universitaris, però sense detallar el nombre de membres de cada sector, que es concretaria en un decret de desplegament posterior d'acord amb unes pautes de representativitat i pluralitat. Aquesta fórmula permetria renovacions i recomposicions més adaptables a cada moment i circumstància.

Així mateix, es podria ampliar la mobilitat dels membres dels diversos sectors representats si la nova composició determina que el mandat sigui de quatre anys i només renovable una vegada.

També s'abordaria una necessària simplificació del contingut actual, en tant que la Llei ha de concretar la composició, segons determina la Llei d'Educació, però el règim jurídic es concretaria en el desplegament posterior.

Finalment, també es reflectiria l'evolució d'aquest òrgan col·legiat des de la seva creació ara fa més de trenta anys en tant que la denominació que millor reflecteix la seva naturalesa actual seria la de Consell d'Educació de Catalunya, en lloc de Consell Escolar de Catalunya.

3. Possibles solucions alternatives normatives i no normatives.

a) Opció de no fer res:

La primera solució alternativa valorada seria l'opció de "no fer res" o de mantenir la situació actual. Aquesta no és una opció desitjable en tant que no donaria compliment a l'article 171.6 que determina que la composició del Consell s'ha d'establir per llei.

Per tant, no s'aconseguirien els objectius d'adequació de la composició del Consell a la nova realitat del món educatiu, ni la flexibilització de la composició

b) Opció proposada:

Disposar de la Llei de composició del Consell que permeti determinar:

- Una composició que reflecteixi la realitat del món educatiu actual.
- La durada del mandat possibilitat la mobilitat en els sectors.
- La nova denominació del Consell en concordança amb els canvis.

4. Impactes més rellevants.

a) Impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

L'opció de no fer res no permetria que el Consell, com a òrgan de participació, reflectís la voluntat la totalitat dels sectors afectats en la programació de l'ensenyament, per tant, la resposta que obtindria l'Administració a les seves consultes no serien completes.

L'opció proposada permet assolir els objectius i no preveu la creació de cap nou ens o òrgan administratiu. Les funcions que en aquesta matèria corresponen a la Generalitat no són afectades.

Amb aquesta norma, es dona més seguretat jurídica en garantir l'acompliment del que la Llei d'Educació preveu i, a més, també es garanteixen els principis de participació, transparència, concurrència i corresponsabilitat dels diferents agents de la comunitat educativa de Catalunya.

b) Impacte sobre les administracions locals i, en particular, sobre el règim especial del municipi de Barcelona.

No es preveu cap incidència en aquest aspecte, tenint en compte que la normativa prevista en aquest projecte de Llei no pretén modificar la representativitat de les administracions locals en el si del Consell.

c) Impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa, i des de la perspectiva de la simplificació i la reducció de càrregues administratives per a les empreses i els ciutadans.

Atès que el projecte de Llei aborda de manera exclusiva la composició del Consell, no hi ha incidència en aquestes matèries

d) Impactes econòmics, socials i ambientals no valorats anteriorment.

L'opció de no fer res té un impacte social negatiu perquè no permet a una part de la societat participar en la formació de voluntat del Consell.

L'opció proposada garanteix la qualitat dels processos de participació dels diferents agents de la comunitat en les deliberacions, estudis i recomanacions que es formulin per a la millora de l'educació al nostre país.

Per tant, l'actualització de la composició del Consell com a òrgan de representació de la comunitat educativa en la programació de l'ensenyament no universitari de Catalunya comporta un benefici per a tota la societat.

L'alternativa preferida garanteix també una major seguretat jurídica en concordança amb el context normatiu inicialment exposat, que només es pot aconseguir amb l'opció proposada.

5. Procedència d'efectuar una consulta pública prèvia i valoració de la necessitat d'emprar, en el seu cas, altres eines i canals de participació complementaris a la publicació en el Portal de la Transparència.

Es considera procedent sotmetre la iniciativa a consulta pública prèvia per un termini de 30 dies.

La consulta pública prèvia resulta concordant amb la voluntat d'adaptar la composició del Consell a la realitat de la societat catalana i a l'evolució del sector educatiu.

La publicació de la consulta pública prèvia en el Portal participa, es donarà a conèixer en el web del Departament d'Educació i del Consell Escolar de Catalunya, sens perjudici que es pugui també comunicar també als agents afectats (via correu electrònic).